

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Данчевська Ірина Романівна

УДК 336.1.025.12:[336:352.07](477)

**ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ
МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ УКРАЇНИ**

Спеціальність 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Львів – 2018

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана у Львівському національному університеті імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України.

Науковий керівник:

доктор економічних наук, професор
Ковалюк Олексій Миколайович,
Львівський національний університет
імені Івана Франка,
завідувач кафедри обліку і аудиту.

Офіційні опоненти:

доктор економічних наук, доцент
Піхоцький Володимир Федорович,
начальник Територіального управління
Рахункової палати України
по Львівській, Волинській,
Рівненській, Тернопільській,
Івано-Франківській та
Закарпатській областях;

кандидат економічних наук, доцент
Шашкевич Олександр Любомирович,
Тернопільський національний
економічний університет,
доцент кафедри податків та
фіскальної політики.

Захист відбудеться «29» травня 2018 р. о 14.00 год. на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 35.051.01 у Львівському національному університеті імені Івана Франка за адресою: 79008, м. Львів, проспект Свободи 18, ауд. 115.

З дисертацією можна ознайомитися у Науковій бібліотеці Львівського національного університету імені Івана Франка за адресою: 79601, м. Львів, вул. Драгоманова, 5.

Автореферат розісланий «26» квітня 2018 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

Н. Б. Демчишак

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. На сучасному етапі соціально-економічних перетворень в Україні, в умовах активізації процесів децентралізації державної влади, зростає необхідність формування ефективного державного фінансового контролю (ДФК) використання коштів місцевих бюджетів. Відповідно, місцеві бюджети набувають дедалі більшої ваги як за обсягом фінансових ресурсів, так і з точки зору можливостей розв'язання назрілих соціально-економічних проблем регіонів, адміністративно-територіальних громад.

Практика використання коштів місцевих бюджетів в Україні, а також вивчення зарубіжного досвіду цієї проблеми, засвідчили необхідність постійних пошуків нових форм і методів контролю. Вдосконалення системи державного фінансового контролю місцевих бюджетів в Україні є запорукою ефективного функціонування державних фінансів, зокрема досягнення таких результатів як дотримання економічної безпеки держави, збалансування державного і місцевих бюджетів, досягнення фінансової самодостатності регіонів, секторів і галузей економіки, збільшення захищеності фінансово-економічних інтересів громадян і суспільства.

У сучасних умовах ДФК за бюджетними коштами є актуальною і складною проблемою, тому що рівень економічного і соціального забезпечення фінансової стабільності держави та окремих територій залежить від рівня виконання бюджетів. Нині чинна система ДФК в Україні не дає змоги чітко відслідковувати законність та відповідність спрямування бюджетних коштів на видатки розвитку, що й спонукає суб'єктів господарювання до їх незаконного отримання та нецільового використання. Це зумовило вибір теми дисертації, її мету, завдання і структуру.

Теоретичні аспекти та проблеми організації державного фінансового контролю досліджували у наукових працях такі вітчизняні і зарубіжні вчені, як: В. Базилевич, М. Білуха, Ф. Бутинець, О. Гетманець, Л. Гуцаленко, Л. Дікань, Г. Дмитренко, Н. Дорош, І. Дрозд, Т. Єфименко, І. Іванова, Л. Каленський, Є. Калюга, В. Кміть, О. Ковалюк, М. Крупка, М. Кульчицький, А. Мамишев, В. Мельничук, Д. Олійник, О. Підхомний, В. Піхоцький, Є. Романів, М. Романів, Н. Рубан, М. Сивульський, І. Стефанюк, Б. Усач, Ю. Футоранська, О. Шашкевич, Ф. Ярошенко та ін.

Незважаючи на різноманітність наукових поглядів щодо основних тенденцій розвитку ДФК загалом, і на місцевому рівні зокрема, досі залишаються недостатньо вивченими питання організації ефективної діяльності регіональних контролюючих органів, окремі аспекти економічної ефективності, доцільності та результативності ДФК, що визначає необхідність подальшого комплексного дослідження зазначених проблем.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація є складовою частиною науково-дослідної роботи кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту Львівського національного університету імені Івана Франка за напрямом «Формування фінансового потенціалу національної економіки» (державний реєстраційний номер 0116U001677) та кафедри обліку і

аудиту «Розвиток обліку, аналізу і контролю в господарській системі України» (державний реєстраційний номер 0114U004776), у межах яких автором проведено дослідження теоретико-методологічних основ і розроблено рекомендації щодо заходів покращення якості державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів України.

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційної роботи є поглиблення теоретичних основ, розроблення методологічних положень і практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів України.

Поставлена мета зумовила необхідність вирішення таких завдань:

- узагальнити теоретико-методологічні положення щодо організації функціонування державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів;

- уточнити понятійний апарат та запропонувати тлумачення сутності державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів;

- розвинути наукові підходи до визначення ефективності державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів із застосуванням економіко-математичного моделювання;

- проаналізувати систему організації державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів України;

- удосконалити систему документообігу органів Державної казначейської служби України та її інтеграції із системою електронної взаємодії органів виконавчої влади, що дасть змогу підвищити прозорість системи контролю і створить передумови для формування єдиної інформаційної бази;

- обґрунтувати науково-методичні положення до проведення державного фінансового контролю із застосуванням державного фінансового аудиту;

- удосконалити концепцію розвитку державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів;

- розробити наукові підходи до визначення основних етапів виконання планових завдань державного фінансового контролю в умовах фінансової децентралізації.

Об'єктом дослідження є процес організації державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів України.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти функціонування системи державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів України.

Методи дослідження. У дисертаційній роботі використано загальнонаукові та специфічні методи, зокрема: порівняння, аналізу та синтезу – для розкриття теоретичних основ здійснення державного фінансового контролю, для порівняльного аналізу під час дослідження зарубіжного досвіду проведення державного фінансового контролю місцевих бюджетів; статистичні методи – для характеристики стану та результатів контрольних заходів державного фінансового контролю, зокрема при аналізі результатів роботи Державної аудиторської служби України та визначенні тенденцій запланованих

і фактичних показників видаткової частини місцевих бюджетів; методи наукової абстракції, логічного узагальнення, групування та класифікації – при формулюванні висновків, пропозицій щодо удосконалення державного фінансового контролю за використанням коштів місцевих бюджетів в Україні.

Інформаційною базою дослідження є нормативно-правові акти у сфері державного фінансового контролю Міністерства фінансів України, Державної аудиторської служби України, Державної казначейської служби України, Державної фіскальної служби України; фінансова звітність про виконання місцевих бюджетів. Теоретичну та методологічну основу дисертаційної роботи формують наукові дослідження вітчизняних і зарубіжних учених у сфері ДФК; матеріали міжнародних конференцій з цієї тематики; періодичні видання; монографії.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в узагальненні, доповненні й обґрунтуванні теоретичних положень і практичних рекомендацій щодо удосконалення ДФК використання коштів місцевих бюджетів України. Найбільш суттєві теоретичні та практичні результати, які містять новизну й відображають особистий внесок автора, такі:

удосконалено:

- теоретико-методологічні положення щодо організації функціонування державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів, зокрема схему організаційної моделі в частині формування його концепції й розроблення методології організації та визначення способу реалізації кожного із методів ДФК, що дасть змогу підвищувати ефективність проведення контрольних заходів;

- понятійно-термінологічний апарат в частині дослідження тлумачення сутності державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів, що дало змогу визначити його, як підсистему державного фінансового контролю, спрямовану на забезпечення ефективності, законності та доцільності дій у сфері розподілу і використання коштів місцевих бюджетів з метою попередження, виявлення, усунення фактів порушень та їхньому запобіганню;

- наукові підходи до визначення ефективності державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів із застосуванням економіко-математичного моделювання на основі критеріїв результативності, дієвості і реалізації заходів (методів) контролю. Використання зазначеної моделі дасть можливість підвищити достовірність результатів та ефективність фінансового контролю;

- концепцію розвитку державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів в частині обґрунтування необхідності таких заходів: прийняття закону про державний фінансовий контроль та кодексу етики аудиторів; визначення форм і порядку звітності у сфері державного фінансового контролю та аудиту для місцевих органів виконавчої влади; створення єдиної інформаційної бази у сфері державного фінансового контролю з можливістю використання її на місцевому рівні;

набули подальшого розвитку:

- організаційно-методичні підходи до формування системи державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів України в частині встановлення співвідношення контрольних повноважень щодо місцевих бюджетів між спеціальними органами фінансового контролю та органами місцевого самоврядування;

- науково-методичні положення до проведення державного фінансового контролю при застосуванні державного фінансового аудиту, які, на відміну від існуючих, передбачають створення в системі управління належних інформаційних систем з обов'язковим розміщенням інформації про проведений державний фінансовий аудит та аудиторський висновок, що дасть змогу комплексно оцінити стан виконання місцевого бюджету;

- пропозиції щодо формування комплексної системи електронного документообігу органів Державної казначейської служби та її інтеграції із системою електронної взаємодії органів виконавчої влади, на базі досліджень ефективності від запровадження системи дистанційного обслуговування «Клієнт-Казначейство», що створить передумови для формування єдиної інформаційної бази у сфері ДФК;

- наукові підходи до визначення етапів виконання планових завдань ДФК в умовах фінансової децентралізації, функціонування якої дасть можливість чітко визначити роль і місце держави та органів місцевого самоврядування у сфері контролю.

Практичне значення отриманих результатів. Отримані в дисертаційній роботі результати мають практичне спрямування і можуть бути застосовані для підвищення ефективності державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів України. Зокрема, основні положення та пропозиції, які мають практичну значущість, пройшли апробацію і впроваджені у діяльність: Стрийського управління Державної казначейської служби України Львівської області у контексті розроблених автором пропозицій щодо впровадження повноцінної системи електронного документообігу органів Державної казначейської служби України та її інтеграції із системою електронної взаємодії органів виконавчої влади, зокрема на базі досліджень ефективності запровадження системи дистанційного обслуговування «Клієнт-Казначейство» (довідка № 1-05/544 від 23.10.2017 р.); Виконавчого комітету Стрийської міської ради Львівської області, зокрема, запропоновано проведення державного фінансового контролю шляхом поєднання двох форм: аудиту й інспектування, а також створення в системі управління належних інформаційних систем з обов'язковим розміщенням інформації про проведений державний фінансовий аудит та аудиторський висновок (довідка № 3.20 від 5.09.2017р.); П'ятничанської сільської ради, зокрема розроблені пропозиції щодо реформування культурної галузі шляхом оптимізації мережі бібліотек і народних домів у сільській місцевості (довідка № 669 від 1.11.2017 р.); Стрийської районної ради Львівської області, зокрема, висновки та пропозиції

дисертанта щодо стратегії розвитку державного фінансового контролю в умовах фінансової децентралізації (довідка № 327 від 25.04.2017р.).

Науково-методичні положення дисертації знайшли застосування у навчальному процесі на економічному факультеті Львівського національного університету імені Івана Франка при викладанні дисциплін: «Бюджетна система», «Державний фінансовий контроль», «Фінансова політика», «Фінансовий менеджмент» (довідка № 4759-Н від 3.11.2017).

Особистий внесок здобувача. Усі наукові положення, результати, висновки та практичні рекомендації, викладені у дисертаційній роботі, отримано автором особисто. З наукових праць, які опубліковані у співавторстві, у дисертації використано лише ідеї та результати, які становлять особистий внесок здобувача.

Апробація результатів дисертації. Основні положення та результати наукового дослідження доповідались та обговорювались на щорічних міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, зокрема таких, як: Міжнародна наукова студентсько-аспірантська конференція «Розвиток економіки України в умовах активізації євроінтеграційних процесів» (Львів, 27-28 квітня 2012 р.); III Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми сучасної економіки» (Донецьк, 27-28 грудня 2013 р.); Міжнародна наукова конференція студентів, аспірантів та молодих учених «Актуальні проблеми функціонування господарської системи України» (Львів, 17-18 травня 2013 р.); Всеукраїнська науково-практична конференція «Шляхи покращення зовнішньоекономічної діяльності України» (Київ, 13-14 жовтня 2017 року); Бізнес в умовах ринкової економіки: проблеми становлення та розвитку (Львів, 27-28 жовтня 2017 року); Міжнародна науково-практична конференція «Формування та розвиток інформаційної економіки: зовнішні та внутрішні фактори впливу» (Київ, 27-28 жовтня 2017 року); Міжнародна науково-практична конференція «Механізми реалізації політики модернізації економіки країн» (Дніпро, 20-21 жовтня 2017 року); Міжнародна наукова конференція «Розвиток обліку, аналізу і аудиту суб'єктів суспільного інтересу» (Житомир, 20-21 жовтня 2017 року); II Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми економіки та менеджменту» (Запоріжжя, 17-18 листопада 2017 року); II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія» (Тернопіль, 20 листопада 2017 року).

Публікації. За результатами дослідження опубліковано 21 наукову працю загальним обсягом 6,25 д.а., у тому числі 3 у співавторстві (5,8 д.а. належать особисто автору). Серед них 1 стаття у колективній монографії, 6 статей у наукових фахових виданнях України, 1 стаття у наукометричних виданнях, 13 праць в інших наукових виданнях.

Структура та обсяг роботи. Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг дисертації становить 216 сторінок, у тому числі основний текст – 169 сторінок. Робота містить 16 таблиць і 16 рисунків. Список використаних

джерел налічує 181 найменування на 18 сторінках; 6 додатків подано на 14 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано актуальність теми дисертаційної роботи, сформульовано мету і завдання дослідження, виокремлено об'єкт, предмет і методи дослідження, розкрито наукову новизну отриманих результатів, їхнє теоретичне та практичне значення, відображено апробацію матеріалів роботи.

У першому розділі *«Теоретичні основи державного фінансового контролю використання бюджетних коштів»* досліджено сутність, функції, завдання, принципи, методи й форми державного фінансового контролю в Україні, з'ясовано теоретичні основи ефективності державного фінансового контролю, охарактеризовано його організацію на рівні місцевих бюджетів.

Проведений автором аналіз організаційно-методологічного інструментарію державного фінансового контролю підтвердив наявність різних поглядів в розкритті його сутності, завдань, принципів, функцій, класифікаційних ознак видів, форм та методів. Доведено, що основними напрямками вирішення зазначених проблем є застосування єдиних правил здійснення та узагальнення контрольних заходів; організація, розроблення та запровадження відповідного методологічного забезпечення; застосування нових видів, форм і методів; поліпшення інформаційного забезпечення організації державного фінансового контролю.

Систематизація підходів вітчизняних науковців до визначення *«державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів України»* дала змогу автору тлумачити сутність його поняття як систему заходів та діяльність суб'єктів державного фінансового контролю (органів державної влади, місцевого самоврядування та спеціальних органів фінансового контролю) з метою забезпечення законності, ефективності, доцільності при розподілі та використанні коштів місцевих бюджетів для виявлення, усунення й запобігання порушень у майбутньому.

Проаналізовано діяльність суб'єктів ДФК на місцевому рівні і встановлено співвідношення контрольних повноважень щодо місцевих бюджетів між спеціальними органами фінансового контролю та органами місцевого самоврядування. Запропонована організаційна структура органів ДФК України дасть можливість розмежувати їх повноваження, підвищити ефективність проведення контрольних заходів, створить передумови для координації діяльності контролюючих та підконтрольних суб'єктів. Обґрунтовано, що необхідною умовою підвищення ефективності ДФК є скоординована і упорядкована діяльність зазначених органів у здійсненні контрольних функцій, уникнення дублювання за тими напрямками контролю, які входять до компетенції кількох органів.

Виокремлено такі складові системи державного фінансового контролю, як: функції, принципи, види, методи та форми. Автором розроблено схему організації державного фінансового контролю, яка складається із 5 підсистем: формування концепції його організації, розроблення методології, визначення

способу реалізації кожного з методів, оцінка отриманих результатів, розроблення заходів з удосконалення ДФК (рис. 1).

Рис. 1. Концептуальна схема організації державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів України

Джерело: складено автором

Результати контрольної діяльності бюджетних установ та організацій мають фінансові наслідки, які визначають подальшу поведінку об'єкта контролю. У даному контексті доцільно державний фінансовий контроль в основному базувати на попередженні недоліків і помилок, їх усуненні. При цьому каральний характер має бути не метою, а законодавчо обґрунтованим заходом.

У другому розділі «*Особливості реалізації державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів*» проведено аналіз результатів досліджуваного виду контролю на регіональному рівні та й загалом в Україні, здійснено пошук і виявлено резерви для збільшення доходів, використання яких дасть можливість зміцнити матеріальну та фінансову основу територіальних громад, обґрунтовано необхідність посилення ДФК на місцевому рівні в умовах фінансової децентралізації.

Результати проведеного аналізу організації ДФК за використанням коштів місцевих бюджетів, хоч і при великій кількості суб'єктів контролю, свідчать про низьку фінансову дисципліну використання коштів місцевих бюджетів. Виявлено, що спостерігається тенденція до зменшення загальної величини перевірених установ і організацій органами Державної аудиторської служби України (ДАСУ). Згідно із наведеною динамікою, зменшення кількості перевірених об'єктів і зниження кількості виявлених незаконних і нецільових втрат, нестач грошових коштів, порушень не свідчить про покращення фінансової дисципліни. Адже частка порушників у загальній кількості перевірених підприємств, установ, організацій є дуже високою. Так, у 2011 році вона сягнула 95,7 %, а у 2016 році – 85,0 %. Найнижчою частка порушників була у 2014 році – 42,1 % (рис. 2).

Рис. 2. Кількість перевірених бюджетних установ органами ДАСУ за 2011-2016 рр.

Джерело: складено автором на основі даних ДАСУ.

Значна частка порушників у загальній кількості перевірених установ свідчить не тільки про необхідність посилення контролю, а також вказує на те, що економічний механізм господарювання є недосконалим та сприяє скоєнню правопорушень. Визначено, що найбільша питома вага виявлених порушень при використанні коштів місцевих бюджетів була у 2011 році, а найменша у 2016 році.

Обґрунтовано, що наведені дані щодо структури порушень, виявлених основними контролюючими органами України, свідчать не тільки про потребу в удосконаленні діючого ДФК, а й про необхідність проведення аудиту ефективності та посилення контролю за використанням коштів місцевих бюджетів, для забезпечення належного законного, економічного, ефективного,

результативного та прозорого управління державними фінансами в сучасних умовах господарювання.

З врахуванням проведеного дослідження, з'ясовано, що типовими порушеннями при використанні коштів місцевих бюджетів були: нецільове використання коштів місцевих бюджетів; недотримання порядку проведення операцій з бюджетними ресурсами; порушення під час взяття бюджетних зобов'язань понад обсяги встановлених асигнувань; втрата бюджетних ресурсів при здійсненні операцій, проведених з порушенням чинного законодавства та інші.

У дисертації проведено аналіз наукових підходів до визначення ефективності державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів із використанням економіко-математичного моделювання шляхом поєднання критеріїв результативності, дієвості і реалізації результатів контролю при умові, що кожен із трьох наведених коефіцієнтів є однаково важливим для визначення ефективності державного фінансового контролю. Тому на основі лінійної комбінації запропоновано наступний коефіцієнт ефективності державного фінансового контролю:

$$K_e = \frac{1}{3} K_P + \frac{1}{3} K_D + \frac{1}{3} K_{PK}$$

де K_e – коефіцієнт ефективності ДФК; K_P – коефіцієнт результативності контролю; K_D – коефіцієнт дієвості контролю; K_{PK} – коефіцієнт реалізації контролю.

Аргументовано, що визначати ефективність ДФК необхідно тільки комплексно розглядаючи використання запропонованого коефіцієнта і з поєднанням якісних показників роботи контролюючих органів. Оскільки, обґрунтовано, що чим більше буде виявлено: незаконних витрат, зловживань і крадіжок та повернення по них, винних працівників об'єкта контролю притягнуто до дисциплінарної відповідальності, передано в слідчі органи кримінально-карних справ, тим дієвіше суб'єкта контролю буде вища. А з іншого боку, чим більше в результаті ДФК виявлено негативних явищ і фактів, тим нижча оцінка громадськості діяльності контролюючих органів. Доведено, що критерієм оцінки ефективності проведеного державного фінансового контролю повинні бути професіональні експертні висновки та рекомендації. Якщо суб'єкт контролю виявив певні порушення, він зобов'язаний не тільки вжити заходів до винних, але й вказати на шляхи усунення цих недоліків. З іншого боку, визначальною умовою ефективності ДФК є його об'єктивність, що передбачає всебічний та неупереджений аналіз реальних фактів, документів, пояснень, встановлення фактичних причин виявлених порушень, недоліків і упущень.

З'ясовано, що роль державного фінансового контролю місцевих бюджетів в умовах децентралізації полягатиме не тільки в комплексній оцінці сфери фінансів, роботи територіальних органів виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо спроможності забезпечити регіон коштами і ефективного

їх використання, а й у виявленні додаткових джерел наповнення місцевого бюджету за рахунок прийняття управлінських рішень, що сприятимуть підвищенню ефективності контролю процесів використання ресурсів місцевих бюджетів. Обґрунтовано доцільність застосування світового досвіду ДФК за використанням коштів місцевих бюджетів, бо у більшості економічно розвинутих західних країн однією з головних рис формування бюджетів є бюджетна децентралізація, оскільки саме органи місцевої влади відповідальні за розвиток окремих територій, виконання соціальних програм, програм економічного розвитку та подолання економічної кризи.

В Україні необхідно переглянути функції місцевих органів, що стосуються ДФК за використанням коштів об'єднаних територіальних громад. Незважаючи на те, що ці громади вже функціонують, не всі вони є самодостатніми. А, значить, через систему трансфертів фінансові органи повинні слідкувати за необхідним вирівнюванням тих бюджетів де виявився плановий чи несподіваний дефіцит фінансових ресурсів. Зважаючи на цю обставину, необхідно обов'язково передбачити спеціальний ДФК за використанням коштів, які надійшли з державного бюджету чи бюджетів нижчого рівня.

У третьому розділі «Удосконалення державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів» проаналізовано функціонування систем контролюючих органів зарубіжних країн; обґрунтовано доцільність проведення державного фінансового аудиту; з'ясовано основні проблеми ДФК використання коштів місцевих бюджетів; визначено етапи стратегічного розвитку ДФК в умовах фінансової децентралізації та розроблено концепцію розвитку ДФК використання коштів місцевих бюджетів.

Узагальнивши зарубіжний досвід проведення ДФК, автором зроблено такі висновки: система ДФК кожної країни ЄС побудована на єдиних міжнародних стандартах (нормах, принципах), у тому числі стандартах зовнішнього та внутрішнього контролю; високий рівень незалежності посадових осіб органів державного фінансового контролю країн ЄС (контролерів, ревізорів, аудиторів) забезпечується відповідними законодавчими нормами; у процесі здійснення контролю та аудиту органи державного фінансового контролю країн ЄС перевіряють не лише дотримання процедур обліку і звітності, а перш за все – обґрунтованість кожної операції, результативність та ефективність витрачання бюджетних ресурсів; умови для розвитку систем державного фінансового контролю в країнах ЄС створюються як на рівні держави, так і на рівні діяльності відповідних міжнародних організацій.

Доведено доцільність врахування для України досвіду Німеччини і США з метою опанування нових підходів до організації ДФК в частині надання незалежності вищому органу фінансового контролю (ВОФК), а також залучення його керівників та аудиторів до обговорення законопроектів і проекту бюджету. Адже тільки справді незалежний ВОФК з його регіональними підрозділами, з чітко законодавчо визначеними принципами і

порядком роботи зможе ефективніше здійснювати державний фінансовий контроль використання коштів місцевих бюджетів.

Обґрунтовано необхідність проведення ДФК із застосуванням державного фінансового аудиту, а особливо аудиту ефективності, оскільки світовий досвід свідчить, що його застосування сприяє підвищенню відповідальності й підзвітності органів виконавчої влади, а також керованості й «прозорості» державного сектору економіки, тоді як в Україні не тільки зберігається тенденція до зменшення кількості проведення аудиту бюджетних програм упродовж останніх років, але й в усі роки на фоні всіх проведених аудитів, саме аудит ефективності займав найменшу частку. У зв'язку із невеликою кількістю проведених державних фінансових аудитів виконання місцевих бюджетів ДАСУ і з негативною тенденцією до їх зменшення, необхідно чітко визначити критерії та процедури вибору об'єктів контролю. Адже, за результатами проведення аудиту ефективності формуються незалежні висновки про ступінь результативності розпорядження державними фінансовими ресурсами, ефективності рішень, прийнятих органами виконавчої влади під час виконання завдань, та економічності використання витрачених на це бюджетних коштів.

Встановлено, що ключовими проблемами щодо ДФК використання бюджетних коштів на регіональному рівні, які потребують вирішення в межах концепції розвитку, є: упродовж тривалого часу установи та організації, що утримуються за рахунок бюджетних коштів, не охоплені перевітками та ревізіями; мають місце і перевірки деяких об'єктів, коли одні перевіряються дуже часто, а інші менше; значний період часу між контрольними заходами зменшує можливість відшкодування завданого державі збитку; недостатня увага приділяється проведенню спеціальних перевірок, спрямованих на виявлення та ліквідацію схем розкрадань бюджетних коштів, а існування впродовж тривалого часу різноманітних схем та механізмів відволікання і розкрадання коштів бюджетів всіх рівнів свідчить про неоптимальність методів та програм перевірок, недостатню професійну підготовку спеціалістів, які здійснюють контрольну-ревізійну діяльність; недостатньо застосовуються заходи з посилення внутрішнього фінансового контролю й підвищення відповідальності посадових осіб за дотримання законності і забезпечення ефективного використання бюджетних ресурсів.

Розроблено основні етапи виконання планових завдань ДФК в умовах фінансової децентралізації (рис. 3). Дисертантом зазначено, що ефективність ДФК може бути забезпечена, якщо зовнішній та внутрішній контроль будуть своєчасними і об'єктивними, чітко регламентованими, орієнтованими на кінцевий результат, що забезпечить виконання визначених завдань та досягнення цілей соціально-економічного розвитку. Важливе місце при цьому займає формування інституційного забезпечення, встановлення правового статусу інституцій, чітке визначення прав і обов'язків, методів і форм контрольних заходів у сфері управління державним фінансами. Важливо базуватися на принципі фінансової децентралізації системи державного

фінансового контролю місцевих бюджетів, яка б відповідала сучасним запитам і сприяла стабільному зростанню економіки України та її регіонів. Необхідно чітко визначити роль і місце держави й органів місцевого самоврядування у цій сфері, зокрема розмежувати компетенції між усіма рівнями влади, одночасно визначивши функціональні повноваження органів державної влади й місцевого самоврядування, у тому числі обласних та районних рад, виключаючи їх дублювання.

Рис. 3. Структурно-логічна схема виконання планових завдань ДФК в умовах фінансової децентралізації

Джерело: запропоновано автором

Синтезуючи низку опрацьованих першоджерел і правових норм, розроблено концепцію розвитку ДФК використання коштів місцевих бюджетів України. Зокрема, передбачено необхідність: розробити та прийняти Закон України «Про Державний фінансовий контроль» та Кодекс етики аудиторів; створити внутрішній державний аудит в органах місцевої виконавчої влади, при цьому розмежувати функції інспектування (ревізії) та аудиту; забезпечити фінансову незалежність місцевого самоврядування; посилити відповідальність керівників на всіх рівнях управління та чітко встановити її межі в законодавстві; забезпечити використання власних коштів місцевого

самоврядування відповідно до потреб громадян; запровадити оцінку ризиків при проведенні державних аудитів і фінансового управління та прозорий механізм планування проведення контрольних заходів; створити умови на місцевому рівні з підготовки і перепідготовки кадрів відповідно до нових кваліфікаційних вимог та методик; розробити єдину форму та порядок звітності у сфері державного фінансового контролю і аудиту для місцевих органів виконавчої влади; звіт про стан фінансово-бюджетної дисципліни на місцевому рівні включити до звіту про виконання відповідного бюджету; створити єдину інформаційну базу у сфері державного фінансового контролю з можливістю використання її на місцевому рівні.

ВИСНОВКИ

У дисертації обґрунтовано теоретичні, методичні та практичні рекомендації щодо удосконалення діючої системи ДФК коштів місцевих бюджетів з метою підвищення його ефективності. За результатами проведеного дослідження сформульовано такі висновки і пропозиції теоретичного і практичного характеру:

1. Узагальнено теоретико-методологічні положення щодо організації функціонування ДФК використання коштів місцевих бюджетів України. Розроблення схеми його організації повинно здійснюватись за такими етапами: визначення цілей та завдань; формування концепції організації; розроблення методології організації; визначення способу реалізації кожного із методів; оцінка отриманих результатів; розробка заходів із удосконалення. При формуванні єдиної системи ДФК основними мають бути такі складові: сукупність органів ДФК, взаємодія між ними й органами державної влади, встановлення ієрархії контрольних органів, перелік об'єктів контролю, визначення підконтрольних суб'єктів, перелік інструментарію (форм, методів, засобів тощо), які можуть бути застосовані конкретними суб'єктами контролю, права, обов'язки, відповідальність суб'єктів контролю і підконтрольних об'єктів.

2. Удосконалено понятійний апарат дослідження, запропоновано тлумачення сутності ДФК використання коштів місцевих бюджетів як системи заходів та діяльності суб'єктів державного фінансового контролю (органів державної влади, місцевого самоврядування та спеціальних органів фінансового контролю) з метою законності, ефективності, доцільності при розподілі та використанні коштів місцевих бюджетів для виявлення, усунення та запобігання порушень у майбутньому.

3. За результатами узагальнення існуючих наукових підходів вітчизняних та зарубіжних фахівців із застосуванням економіко-математичного моделювання, проведено аналіз до визначення ефективності державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів шляхом поєднання критеріїв результативності, дієвості і реалізації результатів контролю, при умові, що кожен із трьох наведених коефіцієнтів є однаково

важливим для визначення ефективності державного фінансового контролю. На основі лінійної комбінації запропонований коефіцієнт ефективності державного фінансового контролю.

4. Виокремлено систему організації державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів України в частині встановлення співвідношення контрольних повноважень щодо місцевих бюджетів між спеціальними органами фінансового контролю та органами місцевого самоврядування. Доведено, що кожен орган ДФК використання коштів місцевих бюджетів має вирішувати свої конкретні завдання, повинен мати свої об'єкти перевірок та діяти за єдиними методологічними і організаційними принципами. Важливо методологічно обґрунтовано розмежувати, тобто виключити дублювання основних функцій контрольних та казначейських органів, РПУ і ревізійних органів головних розпорядників бюджетних коштів при здійсненні контролю за законністю використання бюджетних ресурсів.

5. Запропоновано напрями вдосконалення системи документообігу органів Державної казначейської служби України та її інтеграції із системою електронної взаємодії органів виконавчої влади. Зокрема, на базі досліджень ефективності запровадження системи дистанційного обслуговування «Клієнт-Казначейство», що створить передумови для формування єдиної інформаційної бази у сфері ДФК. Адже важливим питанням підвищення якості контрольних заходів є впровадження сучасних інформаційних технологій роботи контролюючих органів, тобто створення вищим органом державного фінансового контролю єдиної для всіх інтегрованої бази даних, або системи обліку результатів діяльності всіх контролюючих органів. Доцільно запровадити загальний моніторинг зведених даних про виявлені порушення фінансової дисципліни та відшкодовані збитки.

6. На основі систематизації методичних основ обґрунтовано проведення державного фінансового контролю із застосуванням державного фінансового аудиту. При цьому аргументовано, що аудит ефективності є перспективним видом державного фінансового контролю, адже за його результатами формуються незалежні висновки про ступінь результативності розпорядження державними фінансовими ресурсами, ефективності рішень, прийнятих органами виконавчої влади під час виконання завдань, та економічності використання витрачених на це бюджетних коштів. Такий контроль дає змогу комплексно оцінити стан виконання місцевого бюджету – як з точки зору дотримання бюджетного процесу на всіх його стадіях, законності операцій із бюджетними коштами, так і щодо ефективності управління комунальним майном усіма суб'єктами на місцевому рівні. Саме такої оцінки стану виконання місцевих бюджетів потребують місцеві й центральні органи виконавчої влади та й громадяни, зокрема.

7. Обґрунтовано підходи до формування сучасної концепції розвитку ДФК використання коштів місцевих бюджетів, яка, на відміну від існуючих, передбачає: прийняття Закону України «Про державний фінансовий контроль» та Кодекс етики аудиторів; визначення форм і порядку звітності у сфері ДФК та

аудиту для місцевих органів виконавчої влади; створення єдиної інформаційної бази у сфері державного фінансового контролю з можливістю використання її на місцевому рівні.

8. Розроблено наукові підходи до визначення основних етапів виконання планових завдань ДФК в умовах фінансової децентралізації, яка доводить, що ефективність державного фінансового контролю може бути забезпечена, якщо зовнішній та внутрішній контроль будуть своєчасними та об'єктивними, чітко регламентованими, орієнтованими на кінцевий результат, що забезпечить виконання визначених завдань та досягнення цілей соціально-економічного розвитку. Важливе місце при цьому належить формуванню інституційного забезпечення, встановленню правового статусу інституцій, чіткому визначенню прав і обов'язків, методів і форм контрольних заходів у сфері управління державним фінансами. Важливо базуватися на принципі фінансової децентралізації системи державного фінансового контролю місцевих бюджетів, яка б відповідала сучасним запитам і сприяла стабільному зростанню економіки України та її регіонів. Визначено роль і місце держави й органів місцевого самоврядування у цій сфері, зокрема розмежувати компетенції між усіма рівнями влади одночасно, визначивши функціональні повноваження органів державної влади й місцевого самоврядування, у тому числі обласних та районних рад, виключаючи їх дублювання.

Отримані наукові результати, рекомендації та пропозиції сприятимуть підвищенню ефективності державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів та можуть бути використані у процесі удосконалення нормативно-правової бази його організації на місцевому рівні в Україні.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Данчевська І. Р. Організація та проведення державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів України // Колективна монографія працівників і аспірантів кафедри обліку і аудиту ЛНУ ім. Івана Франка, Проблеми теорії та практики обліково-аналітичних наук. С. 225-237. – 35.3 д.а. (автору належать 0.5 д.а., де розкрито організацію, порядок та перспективи проведення державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів України).

2. Данчевська І. Р. Державний фінансовий контроль на місцевому рівні в умовах фінансової децентралізації в Україні // Економіка та суспільство. 2017. Вип. № 11. URL: <http://economy and society.in.ua>. – 0.44 д.а.

3. Данчевська І. Р. Аналіз та результати державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів України // Проблеми системного підходу в економіці. 2017. Вип. № 5 (61). С. 227-231. – 0.46 д.а.

4. Данчевська І. Р. Перспективи розвитку державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів // Науково-економічний журнал «Інтелект ХХІ». 2017. Вип. № 5. С. 107-110. – 0.45 д.а.

5. Данчевська І. Р. (Кухар І. Р.) Шляхи посилення державного фінансового контролю у використанні бюджетних коштів // Формування ринкової економіки в Україні. 2013. Вип. № 29, ч.1. С. 319-322. – 0.3 д.а.

6. Данчевська І. Р. (Кухар І. Р.) Оцінка ефективності та доцільності використання коштів місцевих бюджетів // Формування ринкової економіки в Україні. 2014. Вип. № 31, ч.1. С. 473 – 476. – 0.25 д.а.

7. Данчевська І. Р., Ковалюк О. М. Характеристика органів державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів України // Науковий журнал «Східна Європа: економіка, бізнес та управління». 2016. Вип. № 2. С. 272-275. – 0.28 д.а. (автору належать 0.18 д.а., де розкрито співвідношення контрольних повноважень щодо місцевих бюджетних коштів між спеціальними органами фінансового контролю).

Статті в наукових журналах, які індексуються у міжнародних наукометричних базах:

8. Данчевська І. Р. (Кухар І. Р.) Контроль використання коштів місцевих бюджетів України // Збірник науково-техічних праць НЛТУ України. 2013. Вип. 23.1. С. 331-334. – 0.3 д.а.

Публікації в інших наукових виданнях:

9. Данчевська І.Р. Організаційні засади державного фінансового контролю в Україні // Науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку». 2017. Вип. № 13. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/13-2017>. - 0.56 д.а.

10. Данчевська І. Р., Ковалюк О.М. Ефективність державного фінансового контролю місцевих бюджетів // Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. Вип. № 18. URL: <http://global-national.in.ua/issue-18-2017>. - 0.55 д.а. (автору належать 0.3 д.а., де систематизовано підходи щодо ефективності державного фінансового контролю).

11. Данчевська І.Р. Сутність і призначення державного фінансового контролю за використанням коштів місцевих бюджетів України // Бізнес в умовах ринкової економіки: проблеми становлення та розвиток: Матеріали підсумкової міжнародної науково-практичної конференції. Львів, 27-28 жовтня 2017. С. 85 – 88. – 0.2 д.а.

12. Данчевська І.Р. Інституційне середовище державного фінансового контролю на рівні місцевих бюджетів // Розвиток обліку, аналізу і аудиту суб'єктів суспільного інтересу: Матеріали Міжнародної наукової конференції. Житомир, 20-21 жовтня 2017. С. 415-417. 0.2 д.а.

13. Данчевська І.Р. Державний фінансовий аудит виконання місцевих бюджетів // Шляхи покращення зовнішньоекономічної діяльності України:

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Київ, 13 – 14 жовтня 2017. С. 97 – 100. – 0.2 д.а.

14. Данчевська І.Р. Аналіз державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів України // Принципи забезпечення розвитку підприємств в умовах змін ринкового середовища: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Одеса, 8-9 грудня 2017. С. 102-103. – 0.2 д.а.

15. Данчевська І.Р. Перспективи впровадження зарубіжного досвіду державного фінансового контролю в Україні // Механізми реалізації політики модернізації економіки країн: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Дніпро, 20-21 жовтня 2017. С. 124 – 127. – 0.23 д.а.

16. Данчевська І.Р. Стратегічні напрями удосконалення державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів України // Формування та розвиток інформаційної економіки: зовнішні та внутрішні фактори впливу: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 27-28 жовтня 2017. С. 49 – 53. – 0.2 д.а.

17. Данчевська І. Р. Державний фінансовий контроль на місцевому рівні в умовах фінансової децентралізації в Україні // Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія: Матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Тернопіль, 20 листопада 2017 р. С. 147-149. – 0.2 д.а.

18. Данчевська І. Р. (Кухар І. Р.) Місцевий бюджет як економічна категорія, його об'єктивна необхідність та призначення // Актуальні проблеми функціонування господарської системи України: Матеріали XX Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих учених Львівського національного університету ім. Івана Франка. Львів, 17-18 травня 2013. С. 118-119. – 0.15 д.а.

19. Данчевська І.Р. (Кухар І. Р.) Аналіз поступлень податкових платежів у місцеві бюджети // Розвиток економіки України в умовах активізації євроінтеграційних процесів: Матеріали Міжнародної наукової студентсько-аспірантської конференції Львівського національного університету ім. Івана Франка. Львів, 27-28 квітня 2012. С.183-185. – 0.17 д.а.

20. Данчевська І. Р. (Кухар І. Р.) Аналіз правового забезпечення державного фінансового контролю в Україні // Проблеми сучасної економіки: Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції Східноукраїнський інститут економіки та управління. Донецьк, 27-28 грудня 2013. С. 13-14. – 0.16 д.а.

21. Данчевська І.Р., Ковалюк О.М. Зарубіжний досвід державного фінансового контролю місцевих бюджетів та шляхи його покращення в Україні // *Economy and society: modern foundation for human development*. – Leipzig university. 2016. С. 176-178. – 0.25 д.а. (автору належать 0.15 д.а., де проаналізовано зарубіжний досвід проведення державного фінансового контролю за використанням коштів місцевих бюджетів та запропоновано його імплементацію в Україні).

АНОТАЦІЯ

Данчевська І. Р. Державний фінансовий контроль використання коштів місцевих бюджетів України. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.08 - гроші, фінанси і кредит. – Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 2018.

У дисертації розкрито теоретико-методологічні основи державного фінансового контролю використання коштів місцевих бюджетів України і обґрунтовані практичні рекомендації підвищення його ефективності.

Досліджено сутність поняття державний фінансовий контроль, проаналізовано концептуальні підходи до визначення його ролі щодо місцевих бюджетів, систематизовано його види, функції, принципи, форми та методи, представлено систему державного фінансового контролю та її основні елементи, визначено головні завдання й мету державного фінансового контролю місцевих бюджетів в Україні, охарактеризовано організацію державного фінансового контролю на рівні місцевих бюджетів, здійснено оцінку функціонування органів державного фінансового контролю на місцевому рівні.

Проведено оцінку функціонування державного фінансового контролю на регіональному рівні та й загалом в Україні, запропоновано напрями пошуку резервів для збільшення доходів, використання яких дасть змогу зміцнити матеріальну та фінансову основу територіальних громад, доведено необхідність здійснення державного фінансового контролю на місцевому рівні в умовах фінансової децентралізації.

Обґрунтовано стратегічні напрями вирішення основних проблем державного фінансового контролю за використанням коштів місцевих бюджетів в частині правового, організаційного, кадрового, методологічного та інформаційного характеру. Узагальнено світовий досвід організації державного фінансового контролю, здійснено порівняльний аналіз системи органів контролю зарубіжних країн та обґрунтовано пріоритети імплементації передових іноземних здобутків у вітчизняну практику.

Ключові слова: контроль, державний фінансовий контроль, використання коштів місцевих бюджетів, місцеві бюджети, фінансова децентралізація, ефективність, аудит, аналіз.

АННОТАЦИЯ

Данчевская И.Р. Государственный финансовый контроль использования средств местных бюджетов Украины. – Рукопись.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук по специальности 08.00.08 - Деньги, финансы и кредит. - Львовский национальный университет имени Ивана Франко, Львов, 2018.

В диссертации раскрыты теоретико-методологические основы государственного финансового контроля использование средств местных бюджетов Украины и обоснованы практические рекомендации повышения его эффективности.

Исследована сущность понятия государственный финансовый контроль, проанализированы концептуальные подходы к определению его роли относительно местных бюджетов, систематизированы его виды, функции, принципы, формы и методы, представлена система государственного финансового контроля и ее основные элементы, определены главные задачи и цели государственного финансового контроля местных бюджетов в Украине, охарактеризована организация государственного финансового контроля на уровне местных бюджетов, осуществлена оценка функционирования органов государственного финансового контроля на местном уровне.

Проведена оценка функционирования государственного финансового контроля на региональном уровне и в целом в Украине, предложены направления поиска резервов для увеличения доходов, использование которых позволит укрепить материальную и финансовую основу территориальных общин, доказана необходимость осуществления государственного финансового контроля на местном уровне в условиях финансовой децентрализации.

Обоснованы стратегические направления решения основных проблем государственного финансового контроля за использованием средств местных бюджетов в части правового, организационного, кадрового, методологического и информационного характера. Обобщен мировой опыт организации государственного финансового контроля, осуществлен сравнительный анализ системы органов контроля зарубежных стран и обосновано приоритеты имплементации передовых иностранных достижений в отечественную практику.

Ключевые слова: контроль, государственный финансовый контроль, использование средств местных бюджетов, местные бюджеты, финансовая децентрализация, эффективность, аудит, анализ.

ANNOTATION

Danchevskaya I. R. State financial control of usage of local budgets funds in Ukraine. – Manuscript.

The dissertation applying for a scientific degree of the Candidate in Economic Sciences, speciality 08.00.08 – Money, Finance and Credit. – Ivan Franko National University of Lviv, Lviv, 2018.

In the dissertation the theoretical and methodological principles of the state financial control of the use of local budgets funds in Ukraine are investigated and practical recommendations for increasing its efficiency are substantiated.

The essence of the concept of state financial control is investigated; conceptual approaches to the definition of the essence of the state financial control of local budgets are analyzed; its types, functions, principles, forms and methods are

systematized; presented the system of state financial control and its main elements; outlined the main tasks and objectives of the state financial control of local budgets in Ukraine, characterized the organization of state financial control at the level of local budgets, evaluated the functioning of public financial control bodies at the local level.

The analysis of the results of state financial control at the regional level and in general in Ukraine has been proposed, the search for reserves for increasing revenues, the use of which will strengthen the material and financial basis of the territorial communities, prove the need for the implementation of state financial control at the local level in conditions of financial decentralization.

The estimation of efficiency of the state financial control of the use of funds of local budgets is given. In particular, the economic-mathematical model for determining the effectiveness of public financial control, by combining the criteria of effectiveness, efficiency and control implementation, is developed. The developed model will increase the reliability of the results obtained and the effectiveness of public financial control.

The main problems of the state financial control over the use of funds of local budgets, in particular: legal, organizational, personnel, methodological and informational, are listed. The global experience of organization of state financial control is generalized and a comparative analysis of the system of bodies of foreign countries is carried out. Studying their achievements and mistakes will undoubtedly help us on our own path to a civilized market and financial law enforcement.

The proposed recommendations and proposals will enhance the efficiency of the system of state financial control of the use of funds of local budgets of Ukraine. Their practical implementation will increase the efficiency of carrying out control measures, will create the prerequisites for coordinating the activities of controlling bodies and controlled entities of state financial control and will increase the revenues to local budgets.

It is substantiated that the key problems regarding the state financial control of the use of budgetary funds at the regional level, which need to be resolved within the framework of the strategies, are: over a long period of time, institutions and organizations that are held at the expense of budgetary funds are not covered by inspections and audits; there are some checks and inspections of some objects, when one is checked very often and others are less; a significant period of time between control measures reduces the possibility of compensation for damage inflicted on the state; insufficient attention is paid to carrying out special inspections aimed at identifying and eliminating the schemes of theft of budget funds, and the existence of a long-term variety of schemes and mechanisms for diversion and theft of funds at all levels of government shows that the methods and programs of inspections are not optimal, lack of professional training of specialists who carry out control- audit activity.

Key words: control, state financial control, use of funds of local budgets, local budgets, financial decentralization, efficiency, audit, analysis.

Підписано до друку 24.04.2018 р. Папір офсетний. Друк на різогр.
Формат 60 x 90/16. Ум. друк. арк. 0,9. Тираж 90 прим. Зам 157

Друк СПДФО Марусич М. М. м. Львів, пл. Осмомисла, 5/11
тел./факс: (032) 261-51-31.
e-mail: interprint-m@ukr.net